

I. Dumitriu-Snagov

*Românii
în
arhivele
Romei*

(Secolul XVIII)

UNIVERSITATEA "BIBLIOTECA"
- 1984 -
INVENTARIUL 1983

EDITURA CARTEA ROMĂNEASCĂ

Bib. Instit. de inv. superior
INV. Nr. 28263 19 77

22 MAI 1985
7.04.1985

CUPRINSUL

Studiu introductiv.....	9
Notă asupra ediției.....	51
Sigle și abrevieri	55
Sumarul documentelor.....	61
Documente: text original și traduceri cu note în limba română	79
Documente studiate în <i>Arhiva Congregației de Propaganda Fide</i> și neincluse în volum.	543
Bibliografie.....	533
Résumé	541
Index	549

- I. 1633, Junii XIII, Romae. *Decretum Sacrae Congregationis de Propaganda Fide Coram Sanctissimo* — Minuta şedinţei ţinută în prezenţa papei.
- II. 1701, Aprilis 7, Viennae. *Declaratio Ep. Athanasii cum 16 articulis cognitionis Romane oboedientiae*. Copie legalizată de pe actul de recunoaştere a suzeranităţii faţă de Roma, Atanasie semnînd o uniune religioasă prin acceptarea unor clauze politice.
- III. 1734, Mai 8, Cibinii. *Ioannes I. L. B. Klein, Episcopus Fogarasiensis Domenico Passionei, Nuncio Apostolico Viennae*. Inocenţiu Micu cere respectarea clauzelor privind drepturile valahilor din Transilvania, aşa cum au fost înscrise în diploma împăratului Leopold al II-lea.
- IV. 1734, 24 Maji, Fogarasini. *Ioannes Inoc. Klein L.B. de Szád Episcopus Fogarasiensis Domenico Passionei Nuntium Apostolicum Viennae*. Memoriu cuprinzînd scurte date istorice în vederea susţinerii revendicărilor valahilor şi înlăturarea persecuţiilor.
- V. 1734, 11 Junij, Cibinij. *Joannes I.L.B. de Szád, Episcopus Fogarasiensis, ad Nuntium Apostolicum*. Corespondenţă privind starea de continuă frămîntare a valahilor, generată de lipsa de drepturi chiar după unirea cu Roma.
- VI. 1734, 6 iulij, Cibinij. *Joannes I.L.B. de Szád, Episcopus Fogaras., ad S.C.P.F.*

Memoriu referitor la contestarea drepturilor obținute de valahi: prin diploma leopoldină (contestare directă) și prin eludarea instituțiilor legale (contestare indirectă).

- VII. 1737, 14 octobris, Balasfalvae. *Joannes In. L. B. Klein, Episcopus Fogarasiensis, ad S.C.P.F.*
Raport privind înapoierea în țară a trei alumni care au studiat la Roma.
- VIII. 1744, dei 2 Maggio, Cifra di Vienna: *Paolucci Nunzio di Vienna alla Segreteria di Stato.*
Raport cifrat al nunțiului arătînd amănunte despre situația politică europeană, tensiunea dintre Roma și Viena, precum și diversele manevre întreprinse pe plan militar.
- IX. 1744, dei 27 Giugno, Cifra di Vienna: *Paolucci, Nunzio di Vienna, alla Segreteria di Stato.*
Războiul dintre Spania și Austria (1740—1748) — papa susținînd trupele spaniole și ale aliaților — duce la adîncirea conflictului dintre Roma și Viena.
- X. 1745, 14 Luglio, Roma. *Cardinale Petra al Cardinale Paolucci, Nunzio Apostolico in Vienna.*
Episcopul Ion-Inocențiu Micu este la Roma și papa recomandă nunțiului să-l apere în fața împărătesei Maria Tereza.
- XI. 1745, 25 Sett., Roma. *Il Cardinale Petra al Cardinale Paolucci, Nunzio Apostolico di Vienna.* Răspuns la scrisoarea nunțiului prin care anunță că împărăteasa Maria Tereza își menține poziția împotriva Episcopului Ion-Inocențiu Micu și recomandă să rămînă la Roma. Se cer fonduri pentru întreținerea lui în Roma și formularea capetelor de acuzare.
- XII. 1745, 8 Ottobre, Roma. *B. Klein Vescovo di Fogaras a Nunzio Apostolico in Vienna.* Episcopul Ion-Inocențiu Micu cere să i se trimită acuzele, pledîndu-și nevinovăția și arătînd că tot ce i se atribuie sînt înscenări. Exprimă continuarea luptei sale cu orice risc.
- XIII. 1745, 16 Ottobre Vienna. *Cardinale Paolucci alla Segreteria di Stato: Nota non signata riguardando Mons. Klein, Vescovo di Fogaras.* Informarea despre cauzele exilului lui Ion-Inocențiu Micu la Roma nu poate fi făcută împărătesei Maria Tereza, nunțiul fiind retras.
- XIV. 1745, 10 Novembre, Vienna. *Nunziatura di Vienna a Paolo Aaron-Vicario Generale del Vescovado di Fogaras.* Pavel Aron, vicar la Blaj, este somat să trimită fonduri la

Roma pentru întreținerea Episcopului Ion-Inocențiu Micu.

- XV. 1746, 2 Julii, Romae. *Archiepiscopus I. B. Klein ad Kollo-nics Viennensiem*. Inocențiu Micu arată pentru care motive a venit la Roma și cere sprijinul arhiepiscopului pentru a fi judecat legal.
- XVI. 1746, 8 Aug. Romae. *I. B. Klein ad Benedictum XIV*. Memoriu prin care Ion-Inocențiu Micu arată Papei Benedict al XIV-lea pentru care motiv a venit la Roma și cere îndepărtarea teologului iezuit de la Blaj.
- XVII. 1747, 15 Aprilis, Viennae. *Licentia legendi libros prohibitos (Fabritius Severoli ad Josephum Antonium Mascotti)*. Documentul arată în ce fel se făcea cenzura cărților și cum se acomoda biserica la cultura epocii.
- XVIII. 1747, 24 Giugno, Vienna. *F. Arcivescovo di Patras a Valenti Gonzaga, Prefetto della S.C.P.F*. Întoarcerea în țară a lui Silvestru Caliani și Grigore Maior.
- XIX. 1747, 25 Aug., Romae. *I. B. Klein ad Silvestrum Kaliani*. Excomunicarea pronunțată de Episcopul Ion-Inocențiu Micu împotriva lui Pavel Aron, trimisă lui Silvestru Caliani.
- XX. 1747, 22 Sept., Daiae. *Sinodus apud Daiam ad I. B. Klein*. Scrisoarea preoților din Transilvania prin care cer lui Ion-Inocențiu Micu să nu-i lase cu alt episcop și să continue lupta de a reveni în țară.
- XXI. 1747, 30 Sept., Romae. *I. B. Klein ad Vicarium N. Pop*. Informații pe care Ion-Inocențiu Micu le trimite despre starea sa: e silit cu foamea și temnița să abzică, și, ca să poată trăi, cere ajutor pe ascuns.
- XXII. 1747, 29 Oct., Balasfalvae. *Silvester Caliani, Gregorius Major et Gerontius Cotore ad Congregationem de Propaganda Fide*. Se descrie cu forța reportajului starea de nemulțumire a valahilor din Transilvania în urma exilului episcopului Ion-Inocențiu Micu la Roma și se cere readucerea lui în țară.
- XXIII. 1748, 21 Maii, Romae. *Ferdinandus Maria de Rubais, Archiepiscopus Tarsensis, ad Praefectum S.C.P.F*. Se redă ancheta deschisă de Roma împotriva episcopului Ion-Inocențiu Micu pentru îndrăzneala de a-l fi excomunicat pe Pavel Aron.

- XXIV. 1749, 10 Mai, Vienna. *Gregorio Major alla S.C.P.F.* Protest împotriva prelungirii exilului episcopului Ion-Inocențiu Micu.
- XXV. 1749, 29 Aug., Romae. *I. B. Klein ad baronem Toussaint.* Intervenția făcută de Ion-Inocențiu Micu pentru soldații valahi care trec prin Roma: ține școală cu ei și cere sprijin pentru a fi lăsați să se reîntoarcă în țară la familii.
- XXVI. 1753, 24 Ott., Vienna. *P. Sylvestro Kalyanj e P. Gregorio Major al Segretario della S.C.P.F.* Raportul reamintește starea grea în care se află valahii transilvăneni și cere să nu se neglijeze ajutorul (indirect ei îl cer pe Ion-Inocențiu Micu).
- XXVII. 1756, 27 Nov. Romae. *I. B. Klein ad P. P. Aaron.* Scrisoare cu dorința testamentară de a reveni în țară, să-și doarmă somnul de veci în mănăstirea întemeiată de el. La înapoierea pe care o speră în anul viitor, vrea să aducă la Blaj unele daruri.
- XXVIII. 1762, 23 Julij, Balasfalvae. *P. Sylvester Petro Paulo Aron.* Raportul Prepozitului Silvestru din Blaj către Episcopul Petru Pavel Aron.
- XXIX. 1762, 26 Julij, Balasfalvae. *P. Sylvester, Prepositus Petro Paulo Aaron.* Raportul Prepozitului Silvestru din Blaj către Episcopul Petru Pavel Aron.
- XXX. 1762, 26 Luglio, Balasfalvae. *Pier Paolo Aaron ad S.C.P.F.* Raport despre întreținerea elevilor la studii în Roma.
- XXXI. 1762, 26-ta Julij, Balasfalvae. *Petrus Paulus Aaron, Episcopus Fogarasiensis ad monachos Basilienses.* Circulara episcopului Petru Pavel Aron către călugării bazilieni din Transilvania privind participarea lor cu fonduri la întreținerea elevilor trimiși la studii în Roma.
- XXXII. 1762, 29 Settembre, Balasfalvae. *Pier Paolo Aaron alla S.C.P.F.* Explicații despre afaceri curente ale episcopiei din Blaj.
- XXXIII. 1764, 2 Agosto, Roma. *Nota riguardando la situazione del Vescovo I. Klein.* Descrierea cazului Episcopului Ion-Inocențiu Micu din 1744 pînă la numirea lui Petru Pavel Aron ca episcop.
- XXXIV. 1764, 2 Aug., Dallyae. *Abrahamus Pop Dallyaj ad Praefectum S.C.P.F.* Murind episcopul Petru Pavel Aron

al Făgăraşului, Abraham Pop înaintează cererea prin care insistă asupra revenirii în scaun a episcopului Ion- Inocenţiu Micu.

- XXXV. 1764, 15 Octobris, Balasfalvae, *Abraham Pop de Dallya, Joanes Szakadati et Basilius Kaliani ad S.C.P.F.* Raport prin care se cere revenirea lui Ion-Inocenţiu Micu în scaunul episcopal la Blaj.
- XXXVI. 1765, 11 Martij, Cibinij. *Puncta pro N. N. in negotio contradictionis contra resolutionem N. N. in Ep.pum Fogarasiensem.* Interogată la Sibiu, o persoană implicată în opoziţia făcută lui Atanasie Rednic (Grigore Maior?) răspunde la o serie de întrebări insidioase ale anchetatorilor.
- XXXVII. 1765, 6 Luglio, Cibinij, *Gregorio Maior alla S.C.P.F.* Raportul lui Grigore Maior, arătînd cauzele pentru care a fost persecutat de episcopul Atanasie Rednic şi de către autorităţile de stat.
- XXXVIII. 1765, 17 Luglio, Vienna. *Girolamo Salari, della Nunziatura di Vienna, al Cardinale Castelli, Prefetto della S.C.P.F.* Răspuns la adresa Congregaţiei prin care se cereau explicaţii despre „cazul Grigore Maior“. Acesta este descris ca instigator împotriva episcopului Atanasie Rednic şi a teologului iezuit.
- XXXIX. 1766, 18 Marzo, Balasfalva. *Alessio Marosan alla S.C.P.F. Lettera di Stato.* Alexe Mureşan raportează numirea sa ca profesor de retorică şi poetică.
- XL. 1766, 2-da Octobris, *Szomosujvar. P. Georgius Gerontius Cottori ad S.C.P.F.* Raport împotriva episcopului Atanasie Rednic şi în apărarea lui Ion-Inocenţiu Micu.
- XLI. 1768, 2 Martii, Balasfalvae. *Alessio Marosan alla S.C.P.F. Lettera di Stato* referitoare la activitatea de profesor de retorică şi poetică.
- XLII. ? *Episcopus Athanasius Rednic ad S.C.P.F.* Raport privind starea civilă confuză din Transilvania provocată de legislaţia bisericească asupra căsătoriilor.
- XLIII. 1768, 13 octobris, *Viennae. Kaunitz ad Agentem Brunati.* Anunţ despre moartea lui Ion-Inocenţiu Micu, ridicînd problema recuperării avansului din pensie.
- XLIV. 1768, *Libri sacri Valachiae lasciati dal fr̃ Monsig. Innocenzo Klein.* Cărţi sacre valahice, lăsate de fostul Mons. Inocenţiu Micu, fost episcop al valahilor în Transilvania.

- XLV. 1769, 30 Gennaro, *Alba Karolina. Alessio Marosan alla S.C.P.F.* Raport privind activitatea didactică și pastorală a lui Alexe Mureșan.
- XLVI. 1771, 3-tia Augusti, Savrani ad Guttenbrun, *P. Alexius Marosan ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care raportează activitatea pastorală la noua sa parohie.
- XLVII. 1772, 25 octobris, Balasfalvae, *Abrahamus Popp de Dalya et Philoteus Laszlo ad S.C.P.F.* Protestul împotriva asimilării valahilor la ritul latin cu o bogată documentare canonică.
- XLVIII. 1773, 2 Aprile. *Cifra di Vienna. Nunzio al Segretario di Stato.* Informații despre manevre militare austriece și presiunile lor în Peninsula Balcanică.
- XLIX. 1773, 3 Maggio, Constantinopoli. *Card. Visconti. Nunzio Apostolico in Vienna, al Card. Pallavicino Segreteria di Stato.* Relatare despre evoluția luptelor dintre armatele turcești și rusești pe Dunăre, și în Marea Neagră, despre asedierea Alepului, despre evoluția relațiilor dintre Rusia și Suedia.
Anexa: notă despre dotarea flotei otomane destinată pentru Marea Neagră.
- L. 1773, 12 Agosto, Vienna. *Card. Visconti, Nunzio Apostolico in Vienna, al Card. Pallavicini, Segretario di Stato Roma.* Informare asupra demersurilor făcute pentru a preîntâmpina acțiunea Curții din Petersburg să devină protectoare a creștinilor din imperiul otoman cu satisfacția că victoria turcilor la Nordul Dunării le-a restabilit puterea și astfel turcii vor dispune singuri de soarta creștinilor.
- LI. 1774, 8-a Junii, Cibinij. *Gregorius Maior, Ep. pus Fogarasiensis ad S.C.P.F.* Raport descriind activitatea pastorală în rivalitate cu preotul Sofronie, căpetenia ortodocșilor.
- LII. 1774 10 Nov., Viennae. *Josephus Antonius Taruffius ad Segreteriam Status.* Dezmințirea asupra răscoalei din Constantinopol este completată cu date despre evoluția forțelor rusești în vechea Dacie, în Dardanele și în Marea Egee. În același timp se dezbat și problemele de frontieră dintre Polonia și Austria.
- LIII. 1774, 6 Dec., Viennae. *Josephus Antonius Taruffius ad S.C.P.F.* Raport analizând starea de tensiune din Transilvania provocată de regimul diferențiat al ortodocșilor și catolicilor.

- LIV. 1775, 29 Luglio, Balasfalva. *Spiridone Farkas ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care raportează activitatea pedagogică și cea pastorală.
- LV 1776, 20 Sept., Balasfalvae. *Spiridone D. Fagarassi ad SCPF.* Lettera di stato prin care aduce la cunoștință activitatea de profesor de gramatică la cei peste 60 de elevi și acțiunile sale pastorale.
- LVI. 1777, 3 Maij, Claudiopoli. *F. Maximilianus a S. Catharina ad Josephum Garampi, Nuntium Apostolicum—Vienne.* Raport detaliat descriind organizarea juridică a Transilvaniei și disputele dintre facțiunile religioase.
- LVII. 1777, Balasfalva. *D. Spiridone e Benedetto P. Fagarasi, quondam Farkás e Parthenio Jakab alla SCPF.* Lettera di stato prin care Spiridon și Benedict Făgăraș anunță schimbarea numelui cu motivarea de drept a acestei schimbări.
- LVIII. 1778, 20 Agosto, Balasfalva. *D. Spiridone Fogarasi alla SCPF.* Lettera di stato redactată de Spiridon Făgăraș în stil gongoric.
- LIX. 1779, 14 Gennaio, Balasfalva. *D. Spiridone Fogarasi alla S.C.P.F.* Scrisoarea particulară prin care Spiridon Făgăraș acuză pe Ignațiu Darabant și cere măsuri împotriva lui.
- LX. 1779, Roma. *Gioachino Papp, Gabriele Sinkai e Paolo Major al Card. Castelli.* Cerere de ajutor bănesc pentru a se putea reîntoarce în țară, rezumînd starea de sărăcie a țărilor prin care vor trebui să treacă.
- LXI. 1779, 20 Martii, Romae. *S.C.P.F. ad Gregorium Major, Episcopum Fogarasiensem.* Corespondența cu episcopia din Blaj prin care Ioachim Pop, Gheorghe Șincai și Petru Maior sînt recomandați călduros.
- LXII. 1779, 27 Maggio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna, al Card. Castelli, Pref. S.C.P.F.* Raport privind sosirea elevilor Ioachim Pop, Gheorghe Șincai și Petru Maior de la Roma la Viena, unde așteaptă bani pentru reîntoarcerea în țară.
- LXIII. 1779, 14 Julii, Viennae. *Paulus Major et Georg. Gabriel Sinkai ad Stephanum Borgia, Secretarium S.C.P.F.* Scrisoare prin care Paul Maior și Gheorghe Gabriel Șincai motivează rămînerea la Viena pentru conti-

nuarea studiilor și cer aprobarea legală a Congregației pentru a întrerupe călătoria spre țară.

- LXIV. 1779, 28 Augusti, Romae. *Stephanus Borgia, Secretarius S.C.P.F. ad Paulum Major et Georg-Gabrielem Sinkai*. Răspunsul Congregației cu acordul pentru continuarea studiilor la Viena.
- LXV. 1780, 11 Jugl. Elisabetopoli. *Relatione data da P. Marcello Csiki, Sacerdote Armeno di Elisabetopoli*. Scurtă descriere a stării armenilor din Transilvania de la 1650 pînă spre 1780.
- LXVI. 1780, 5 Dec., Balasfalvae. *Georg-Gabriel Sinkai ad Prefectum S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Gheorghe Sincai raportează activitatea depusă după înapoierea la Blaj, unde are aproximativ 150 de elevi.
- LXVII. 1781, 20 Ianuarij, Romae. *Stephanus Borgia, Secretarius S.C.P.F. ad Georg Sinkai*. Răspuns la lettera di stato, Congregația elogiind munca de profesor a lui Gheorghe Sincai și aprobînd amînarea preoțirii sale.
- LXVIII. 1781, 18-va Martij, Balasfalvae. *Paulus Major ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Paul Maior raportează activitatea profesională.
- LXIX. 1782, 25 Februarij, Balasfalvae. *Georg Gabriel Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di stato, anunțînd că în acel an semnatarul predă poetica la școlile din Blaj.
- LXX. 1782, 26 Februarij, Balasfalvae. *Paulus Major ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Paul Maior raportează activitatea de profesor de logică, metafizică și drept natural.
- LXXI. 1782, 3 Marzo, Balasfalva. *Gregorius Major alla S.C.P.F.* Profesiunea de credință a episcopului Gregore Maior, nevoit să se retragă din scaun.
- LXXII. 1782, 4 Agosto, Corona in Transilvania. *Stefano Lupi alla S.C.P.F.* Cerere de ajutor bănesc cu explicarea stării de sărăcie în care se găsește semnatarul.
- LXXIII. 1782, 13 Augusti, Balasfalvae. *Georg. Gabriel Sincai ad Nuncium Apostolicum Viennae*. Raportul lui Gheorghe Sincai privind alegerile pentru scaunul episcopal al Făgărașului cu descrierea evenimentului, cerînd să fie susținut candidatul cu cele mai multe voturi: Ignățiu Darabant.

- LXXIV. 1782, Agosto. *Gregorio Major a Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna.* Informare personală privitoare la alegerile de episcop din Blaj, recomandându-l pe Ignățiu Darabant și pledînd împotriva lui Jacob Aron.
- LXXV. 1782, 5 Settembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Cardinale Pallavicini, Segretario di Stato.* Raportul nunțiatului relatînd călătoria unor nobili din Nord, deplasarea de trupe austriece spre Belgrad împotriva turcilor și condamnarea unor antropofagi în Ungaria.
- LXXVI. 1782, 7 Settembre, Vienna. *Giuseppe, Arcivescovo di Monte Fiascone e Corneto al Cardinale Pallavicini Segretario di Stato.* Raportul nunțiatului descriind invazia lăcustelor pornite din Banat și înaintînd pînă în Stiria.
- LXXVII. 1782, 12 settembre, Vienna. *Giuseppe, Arcivescovo di Monte Fiascone e Corneto, al Cardinale Pallavicini.* Raportul nunțiatului cu descrierea marelui incendiu care a mistuit Constantinopolul și a invaziei lăcustelor; se anunță abolirea serviciilor personale ale țăranilor din Carintia, Boemia, Galiția și alte provincii.
- LXXVIII. 1782, 19 Settembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Cardinale Pallavicini — Segretario di Stato in Roma.* Raportul nunțiatului privind sosirea conților din Nord la Viena și procesiunea festivă închinată eliberării Vienei de asediul turcilor din 1683.
- LXXIX. 1782, (Prima di 12) Ott. Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Cardinale Pallavicini, Segretario di Stato in Roma.* Prezența împăratului la procesiuni religioase; nunțiul descrie pe larg procesul antropofagilor din Ungaria. În încheiere se prezintă situația disperată din Constantinopolul distrus de incendiu.
- LXXX. 1782, 14 Novembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Cardinale Pallavicini, Segretario di Stato in Roma.* Raportul nunțiatului se ocupă de situația politică încordată dintre Rusia și Turcia.
- LXXXI. 1782, 23 Nov. Roma. *Stefano Borgia, Segretario della S.C.P.F. a D. Spiridone Fogarasi.* Este recomandat Iacob Aron ca succesor al episcopului Grigore Maior în Transilvania.
- LXXXII. 1782, 23 Novembre, Roma. *S.C.P.F. a Giuseppe Garampi Nunzio Apostolico in Vienna.* Recomandarea lui Iacob

Aron ca urmaş al episcopului Grigore Maior în Transilvania.

- LXXXIII. 1782, 28 Novembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Cardinale Pallavicini, Segreteria di Stato in Roma*. Raportul nunțiatului prin care sînt prezentate relațiile politice europene, mai ales cele ale Austriei cu Turcia.
- LXXXIV. 1782, 16 Dicembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico, al Cardinale Antonelli, Prefetto della S.C.P.F.* Raportul nunțiatului cu privire la numirea succesorului lui Grigore Maior la episcopia din Blaj în persoana preotului mirean Ion Bob.
- LXXXV. 1783, die 8-va Februarii, Balasfalvae. *Georg. Gabriel Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Gheorghe Șincai raportează activitatea sa de Director al școlilor valahogermane și de autor de manuale școlare.
- LXXXVI. 1783, 20 Febr. Balasfalvae. *Paulus Major ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Petru Maior raportează activitatea de profesor de filozofie.
- LXXXVII. 1783, 22 Martii, Romae. *S.C.P.F., ad Georgium Gabrielem Sinkai*. Răspuns la lettera di stato prin care S.C.P.F. elogiază activitatea didactică a lui Gheorghe Șincai ca director al școlilor valahogermane și autor de manuale școlare.
- LXXXVIII. 1783, 27 Marzo, Alba-Carolina. *Stefano Lupi a Stefano Borgia Segretario della S.C.P.F.* Cerere insistentă pentru ajutor bănesc, semnatul Stefan Lupi fiind în mari lipsuri, făcînd în același timp și definiția apologetică a pomenii.
- LXXXIX. 1783, 11 Aprilis, Viennae. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna ad Ioanem Babb, episcopum Fogarasiensem*. Adresa nunțiatului la numirea lui Ion Bob ca episcop de Făgăraș.
- XC. 1783, 12 Aprilis, Romae. *S.C.P.F. ad Paulum Major*. Răspuns la lettera di stato, fiind lăudată activitatea de profesor a lui Petru Maior.
- XCI. 1783, 24 Maggio, Tujuctere. *Extras de presă*. Relatare asupra situației din Crimeea în urma conflictului ruso-turc (1768—1774) și asupra tratatului comercial ruso-turc cuprinzînd articole prin care Moldova era obligată să plătească un tribut anual de 150 pungi cu aur, iar Valahia 600 de pungi.

- XCII. 1783, 1 Junij, Balasfalvae. *Paulus Major, Philosophiae Professor, ad Praefectum S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Petru Maior raportează activitatea sa de profesor de logică, metafizică și jurisprudență naturală.
- XCIII. 1783, 5 Giugno, Vienna, *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna al Cardinale Pallavicini, Segretario di Stato in Roma.* Raportul nunțiului privind călătoria împăratului Iosif al II-lea în Transilvania, Bucovina și Galiția, pregătirea stării de asediu în Ungaria și suprimarea unui mare număr de mănăstiri în imperiul austriac.
- XCIV. 1783, Septembris, Viennae. *Brunati, agens imperialis Viennae, ad Ioannem Bab Episcopum Fogarasiensem.* Anunțul oficial privind taxele care trebuie achitate pentru numirea episcopului Ion Bob în scaun de către papa.
- XCV. 1783, 5 Novembre, La Kocsia. *Stefano Lupi alunno della S.C.P.F. a Stefano Borgia, Segretario della S.C.P.F.* Lettera di Stato în care Stefan Lupi descrie cum a fost transferat de către împăratul Iosif al II-lea, mulțumind pentru ajutorul primit de la Congregație.
- XCVI. 1783, 15 Dec., Romae. *Nominatio Ioannis Babb in Episcopum Fogarasiensem.* Minuta întocmită în ședința Consistoriului Secret ținută în Palatul Vaticanului, privind numirea lui Ion Bob, ca Episcop al Făgărașului, de către Papa.
- XCVII. 1784, 28 Februarij, Romae. *S.C.P.F. ad Paulum Major.* Răspuns la lettera di stato prin care i se întărește lui Petru Maior trimiterea de la catedra din Blaj la acțiunea pastorală în Dumbrăveni.
- XCVIII. 1784, 2 Marzo, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nuncio Apostolico in Vienna, a Bathyany, Vescovo di Transilvania.* Răspunsul nunțiatului la raportul episcopului romano-catolic Bathyany prin care acesta a transmis „informații neplăcute despre valahi”.
- XCIX. 1784, 2 Marzo, Vienna. *Nunzio di Vienna al Mons. Vescovo di Transilvania.* Adresa nunțiatului către episcopul romano-catolic din Transilvania prin care-l informează asupra celor două locuri pe care le au armenii în colegiul din Lvov.
- C. 1784, 13 Martij, Blasfalvae. *Parthenius Iakabb ad Praefectum S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Parteniu Iacob aduce la cunoștință activitatea sa de profesor de retorică și cea pastorală.

- CI. 1784, 8 Maii, Romae. *Praefectus S.C.P.F. ad Parthenium Jakob*. Răspuns la lettera di stato prin care Congregația elogiază activitatea lui Parteniu Jacob la Blaj.
- CII. 1784, 19 Junii, Balasfalvae. *Cartea lui Calnochi*. Motivarea scoaterii din starea monahală a lui Samuil Micu, Gherman Peterlachi, Gheorghe Șincai și Petru Maior.
- CIII. 1784, 3 Augusti, Viennae. *Giuseppe Garampi ad S.C.P.F.* Starea de tensiune provocată prin numirea unui episcop ortodox în Transilvania, descrisă de Giuseppe Garampi.
- CIV. 1784, 24 Iulie și 14 August, Wien. *Stane Miklousch Gnade anflehet für Opře Miklousch*. După 30 de ani de închisoare, soția lui Oprea Miclăuș cere punerea în libertate a soțului său.
- CV. 1784, 10 Ottobre, Balasfalva. *Spiridone Fogarasi alla S.C.P.F.* Cererea de ajutor a lui Spiridon Făgăraș pentru acțiunile de misionariat, redactată într-un stil gongoric.
- CVI. 1784, 10 Ottobre, Balasfalva. *Spiridon Fogarasi a Stefano Borgia, Segretario della S.C.P.F.* Informare adresată de Spiridon Făgăraș lui Stefan Borgia, semnatarul auto-elojindu-și activitatea pastorală și înserînd stiea că Petru Maior și Gheorghe Șincai (protejați ai lui Ștefan Borgia au părăsit starea monahală.
- CVII. 1784, 15 Novembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico al Segretario di Stato*.
a) Relatarea nunțiului asupra stării de încordare provocată de tratativele secrete turco-austriece duse de Cavalerul S. Priest cu marele vizir, turcii cedînd Orșova și Bosnia.
- CVIII. b) Informarea nunțiatului despre răscoala valahilor și despre reprimarea ei.
- CIX. c) Amănunte despre răscoala valahilor (locul răscoalei și acțiunile întreprinse), din corespondența nunțiului Giuseppe Garampi.
- CX. 1784, Novembre. *Extrait de la Gazette d'Erlang*.
Relatare asupra izbucnirii răscoalei valahilor din Transilvania, provocată de Josephus Isdenjiz (Ignațiu Salis) și asupra mersului recrutărilor ordonate de împăratul Iosif al II-lea.
- CXI. 1784, 16 Novembre, Maros Vasarhely. *Relation sur le soulèvement des Valaques conduits par Horia*. Relatare amănunțită despre răscoala valahilor, arătînd cum a intrat

în alarmă întregul principat și cum Curtea din Viena a ordonat reprimarea răsculaților

- CXII. 1784, die 19-na Novembris, Balasfalvae. *Georgius Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Gheorghe Șincai anunță că a părăsit starea monahală
- CXIII. 1784, 25 Novembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio di Vienna alla Segreteria di Stato.* Informarea nunțului Giuseppe Garampi asupra reprimării răsculaților valahi din Transilvania.
- CXIV. 1784, 1 Dec., Presbourg. *Relation sur les rebelles en Transilvanie et sur la conscription.* Scurte note privind mersul răscoalei valahilor și a recrutărilor militare din Transilvania și Ungaria.
- CXV. 1784, 2 Decembris, Balasfalvae. *Philoteus László, Sanctissimae Trinitatis Praepositus, ad S.C.P.F.* Raport prin care Prepozitul Mănăstirii Sf. Treime din Blaj adune la cunoștință Congregației, cu durere, două importante cazuri: răscoala valahilor și ieșirea din starea monahală a lui Gheorghe Șincai și Petru Maior.
- CXVI. 1784, 11 Dec., Presbourg. *Relation sur la revolte en Transilvanie.* Notă privind mersul recrutării și al răscoalelor valahilor.
- CXVII. 1784, 16 Dicembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna, alla Segreteria di Stato, Roma.* Scurtă notă despre reprimarea valahilor răsculați.
- CXVIII. 1784, 20 Dicembre, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma.* Notă asupra decretului de amnistiere a răsculaților, dat de împăratul Iosif al II-lea.
- CXIX. 1785, 5 Gennaio, Vienna. *Estratto della Gazzetta Tedesca di Vienna.* Relatare asupra stingerii răscoalei și despre măsurile luate pentru prinderea căpeteniilor valahilor.
- CXX. 1785, Janvier, Maros Vasarhely. *Lettre de Transilvanie.* Corespondență relatînd acțiunile lui Horia „Roi de Dacie” și al tovarășului său Cloșca, precum și o scurtă analiză a stării de spirit a valahilor.
- CXXI. 1785, 15 Gennaio Vienna. *Estratto della „Gazzetta Tedesca di Vienna“.* Relatarea nunțului despre prinderea lui Horia și a lui Cloșca, două din căpeteniile valahilor.

- CXXII. 1785, 17 Gennaio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Informarea nunțiului despre coruperea răsculaților pentru prinderea lui Horia și a lui Cloșca.
- CXXIII. 1785, 18 Gennaio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Raportul nunțiului despre situația recrutărilor militare, despre protestele din Nitria și măsurile restrictive emise de împăratul Iosif al II-lea.
- CXXIV. 1785, 18 Genn. Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato Roma*. Raport amănunțit al nunțiului Giuseppe Garampi despre originea și evoluția răscoalei valahilor din Transilvania și extinderea ei și printre țărani din Ungaria.
- CXXV. 1785, 18 Ian., Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Corespondența nunțiului după informații obținute de la episcopul Bathyany din Sibiu despre răscoala valahilor.
- CXXVI. 1785, 25 Gennaio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Anexă la raportul nunțiului din 18 ianuarie 1785.
- CXXVII. 1785, Janvier, Vienne. *Extrait d'une Lettre de Cernovitz en Buccovine*. Relatare despre înlocuirea principelui Moldovei Alexandru Mavrocordat cu vărul său Alexandru Mavrocordat.
- CXXVIII. 1785, 29 Ianuarii, Romae. *S.C.P.F. ad Philoteum László Sanctissimae Trinitatis Praepositum, Balasfalvam*. Răspuns la raportul lui Filoteu Laszlo despre răscoala valahilor și ieșirea din monahism a lui Gheorghe Șincai și Petru Maior.
- CXXIX. 1785, 29-Ianuarii, Balasfalvae. *Joannes Bob, Episcopus Fogarasiensis ad S.C.P.F.* Anunțul decesului fostului episcop Grigore Maior.
- CXXX. 1785, 3 Februarii, M. Vasarhely. *Paulus Major ad S.C.P.F.* Lettera di stato a lui Petru Maior cu motivarea ieșirii din starea monahală.
- CXXXI. 1785, Febraio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Relatare despre situația din Moldova, în urma tratatului de la Kuciuk-Kainargi, și înlocuirea lui Alexandru Mavrocordat a domnie prin vărul său tot Alexandru Mavrocordat.

În partea a doua a relatării se dau informații despre serbările de începere a postului Paștilor la Curtea din Viena.

- CXXXII. 1785, 10 Febbraio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato*. Raport privind evoluția masoneriei în Europa și la curtea din Viena.
- CXXXIII. 1785, 24 Febbraio, Vienna. *Giusseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna, alla Segreteria di Stato, Roma*. Nota asupra arestării lui Crișan, a treia căpetenie a valahilor răsculați.
- CXXXIV. 1785, 28 Febbraio, Vienna. *Giuseppe Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna alla Segreteria di Stato, Roma*. Nota nunțiului privind arestarea magnatului Vesseleny din Transilvania care înarma „oameni de rînd și nobili.
- CXXXV. 1785, 12 Marzo, Roma. *S.C.P.F. al P. D. Paolo Major Monaco in Transilvania-Balaszfalva (simile al P. D. Georgio Sinkai, Monaco-Balaszfalva)*. Scrisoare de răspuns la comunicarea lui Gheorghe Șincai și Petru Maior că au părăsit starea monahală.
- CXXXVI. 1785, 25 Marzo, Vienna. *Garampi, Nunzio Apostolico in Vienna, a Iacob Aaron, Preposito e Vicario Generale di Gran-Varadino*. Scrisoare de amabilitate și laudă a acțiunilor lui Iacob Aron, trimisă de nunțiul Giuseppe Garampi.
- CXXXVII. 1785, 10 Maij, Balaszfalvae. *Parthenius Iakabb ad S.C.P.F.* Lettera di Stato prin care Parteniu Iacob raportează activitatea de profesor de retorică și cea pastorală.
- CXXXVIII. 1785, 10 Dicembre, Roma. *S.C.P.F. al P. Spiridone Fogarasi*. Răspuns la lettera di stato prin care se face cunoscut că nu i se poate satisface cererea, nemaifiind lemn din crucea lui Cristos.
- CXXXIX. 1785, die 10-ma Decembris, Balaszfalvae. *Georgius Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di Stato prin care Gheorghe Șincai arată că a ieșit din starea monahală la cererea sa și că nu i-a convenit starea ecleziastică. Raportează apoi că este „director al tuturor școlilor valahe“.
- CXL. 1786, die 6-a Decembris, Balaszfalvae. *Georgius Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di Stato prin care Gheorghe Șincai își exprimă protestul că nu i se răspunde la scrisori.

- CXLI. 1787, 21 Junii, M. Regen. *Petru Major Archidiaconus Görgényiensis ad S.C.P.F.* Lettera di Stato în care Petru Maior raportează activitatea pastorală împreună cu nobilul Sigismund Mihoța.
- CXLII. 1789, 13 Februarii, Romae. *S.C.P.F. ad R. D. G. Sinchai.* Răspuns la lettera di stato, elogiind munca pedagogică a lui Gheorghe Șincai.
- CXLIII. 1790, 26 Julii, Viennae. *Cancellarius Austriae ad Episcopos Imperii.* Decretul imperial pentru suprimarea seminariilor generale și restabilirea celor episcopale.
- CXLIV. 1791, 21 Ianuarij, Claudiopoli. *Ignatius Comes de Batthyán Episcopus Transilvaniae, ad S.C.P.F.* Raportul episcopului Bathyan în apărarea episcopului Ion Bob.
- CXLV. 1793, 10 Oct. Magyar-Régen. *Petru Major ad S.C.P.F.* Lettera di Stato prin care Petru Maior raportează activitatea sa profesorală și denunță nivelul scăzut al acțiunilor episcopului Ion Bob într-un stil polemic de înaltă calitate literară. Cere să se intervină împotriva măsurilor episcopului pentru tipărirea bibliei tradusă de Samuil Micu, apărind principiile limbii literare.
- CXLVI. 1794, 14-ta Martii, Balasfalvae. *Georgius Sinkai ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Gheorghe Șincai raportează că îndeplinește în continuare funcția de director al școlilor.
- CXLVII. 1794, 4 Maii, Romae. *S.C.P.F. ad R. P. Georgium Sinkai.* Răspuns la Lettera di Stato trimisă de Gheorghe Șincai elogiindu-se activitatea lui pedagogică.
- CXLVIII. 1794, 8-a 9bris, M. Regen. *Petrus Major, Archidiaconus Görgényiensis, ad S.C.P.F.* Lettera di stato prin care Petru Maior raportează activitatea sa și denunță în continuare viața scandaloasă a episcopului Ion Bob, și manevrele lui necinstite pentru arestarea lui Gheorghe Șincai.